मंडल आयोगाच्या शिफारशींच्या अंमलबजावणी बाबत...

विमुक्त जाती, भटक्या जमाती आणि इतर मागासवर्गीयांच्या यादीमध्ये जातीचा समावेश करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन,
समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक:सीबीसी-1093/7492/प्र.क्र.28/मावक-5,
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई 400 032. दिनांक :- 9 ऑगस्ट, 1995.

वाचा:- 1) शासन निर्णय, शिक्षण व समाजकल्याण विभाग, क्रमांक:सीबीसी-1461/म, दिनांक : 21-11-1961,
2) शासन निर्णय, शिक्षण व समाजकल्याण विभाग, क्रमांक:सीबीसी-1467/म, दिनांक : 13-10-1967,
3) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग, क्रमांक:सीबीसी-1682/58513/892/का-5, दिनांक : 29-1-1983,
4) शासन परिपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग, क्रमांक:सीबीसी-1684/गोप-592 (1999)/पीसीडब्ल्यू-5, दिनांक : 19-2-1986.
5) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग, क्रमांक:सीबीसी-1093/7492/प्र.क्र.28/मावक-5, दिनांक : 7-12-1994.
6) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग, क्रमांक : सीबीसी-1093/7492/प्र.क्र.28/मावक-5, दिनांक : 4-1-1995.

शासन निर्णय :- मंडल आयोगाच्या शिफारशी मान्य करण्याचे धोरण राज्य शासनाने स्वीकारले असल्याने मंडल आयोगाशी संबंधित खालील बाबी शासनाच्या विचाराधीन होत्या :-

1) महाराष्ट्र राज्याच्या विमुक्त जाती, भटक्या जमाती आणि इतर मागासवर्गीय जाती-जमातींच्या यादीमध्यें नमूद नसलेल्या परंतु मंडल आयोगाच्या अहवालातील इतर मागासवर्गीयांच्या यादीमध्ये नमूद केलेल्या जातींचा इतर मागासवर्गीयांच्या यादीमध्ये समावेश करणे.

2) महाराष्ट्र राज्याच्या इतर मागासवर्गीय आणि विमुक्त जाती व भटक्या जमातीच्या यादीमध्ये असलेल्या परंतु मंडल आयोगाच्या यादीमध्ये नसलेल्या जातींना राज्यामध्ये पूर्वीप्रमाणेच त्या-त्या संवर्गाचे फायदे चालू ठेवणे.

3) काही मुस्लिम व इतर जाती, ज्या इतर मागासवर्ग विमुक्त जाती व भटक्या जमातीत अंतर्भूत आहेत त्या तत्सम जातींचा समावेश संबंधित प्रवर्गात करणे.

2. याबाबत विचार करुन शासनाने शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग, क्रमांक:सीबीसी-1093/7492/प्र.क्र.28/मावक-5, दिनांक : 7-12-1994 अन्वये खालीलप्रमाणे निर्णय घेतलेले होते :-

1) ज्या जातींचा समावेश मंडल आयोगाच्या यादीमध्ये आहे परंतु महाराष्ट्र राज्याच्या यादीमध्ये नाही अशा परिशिष्ट "अ" मध्ये दर्शविलेल्या जातींचा समावेश इतर मागासवर्गाच्या प्रवर्गात करण्यात येत आहे.

2) महाराष्ट्र राज्याच्या इतर मागासवर्गीय आणि विमुक्त जाती व भटक्या जमातीच्या यादीमध्ये असलेल्या परंतु मंडल आयोगाच्या यादीमध्ये नसलेल्या परिशिष्ट "ब" मधील चार मुख्य जाती व 38 तत्सम जातींना पूर्वीप्रमाणेच त्या-त्या संवर्गाचे फायदे चालू ठेवण्यास शासन मान्यता देत आहे.

3) ज्या मुस्लिम व इतर जातींचा समावेश इतर मागासवर्ग, विमुक्त जाती व भटक्या जमातींच्या यादीत करण्यात आलेला आहे अशा जातींच्या तत्सम जातींचा समावेश परिशिष्ट "क" मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे इतर मागासवर्गीयांच्या प्रवर्गात करण्यात येत आहे.

या शासन निर्णयास शासन निर्णय समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग, क्रमांक:सीबीसी-1093/7492/प्र.क्र.28/मावक-5, दिनांक : 4-1-1995 अन्वये स्थगिती देण्यात आलेली होती.

3. वर उल्लेख केलेल्या परिच्छेद-2 नुसार या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या परिशिष्ट "अ" "ब" व "क" मध्ये दर्शविलेल्या इतर मागासवर्गीय, विमुक्त जाती व भटक्या जमाती प्रवर्गातील जातींबाबत धार्मिक बंधन न लावता मुस्लिमसहित सर्व धर्मातील व्यक्तींना जे या प्रवर्गातील आहेत त्यांना त्या-त्या प्रवर्गासाठी मिळणा-या सवलती हा शासन निर्णय निर्गमित

शा.म.मु./रोटा/एच-942(2000-9-95)।

केल्याच्या दिनांकापासून म्हणजे दिनांक 9-8-1995 पासून देण्यास शासन पुनश्च मान्यता देत आहे. तसेच सध्या राज्यामध्ये अस्तित्वात असलेले विमुक्त जाती व भटक्या जमाती आणि इतर मागासवर्गीय असे दोन प्रवर्ग पूर्वीप्रमाणेच चालू ठेवण्यास व दोन प्रवर्गांना राज्य शासनाकडून मिळणारे फायदे चालू ठेवण्यास शासन मान्यता देत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

व. ग. कांबळे,
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

राज्यपालांचे सचिव,
मुख्यमंत्र्यांचे सचिव,
* सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
महालेखापाल, महाराष्ट्र-1/2, मुंबई/नागपूर,
सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
मुख्य महानगर दंडाधिकारी,
सर्व जिल्हा दंडाधिकारी,
सर्व तालुका कार्यकारी दंडाधिकारी,
सर्व विभागीय आयुक्त,
संचालक, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
संचालक, शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
आयुक्त आदिवासी कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक,
संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे,
सह संचालक (जाप्रत) समाजकल्याण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
सर्व विभागीय समाजकल्याण अधिकारी,
सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
समाजकल्याण अधिकारी, बृहन्मुंबई, मुंबई,
* प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, मुंबई.
* प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय शाखा, मुंबई,
सर्व मंत्रालयीन विभाग,

त्याना विनंती करण्यात येते की, त्यांनी सदर आदेश त्यांचे अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख यांचे निदर्शनास आणून द्यावेत.

सर्व कार्यासने.
निवड नस्ती, मावक-5,

---

* पत्राने.

शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्रमांक:सीबीसी-1093/7492/प्र.क्र.28/मावक-5, दिनांक : 9 ऑगस्ट, 1995 चे सहपत्र.

परिशिष्ट "अ"

अनुक्रमांक	जातीचे नांव	मंडल आयोगाच्या यादीतील अनुक्रमांक
1.	2.	3.
202)	अतार	4
203)	औंधिया	5
204)	बादक	6
205)	बगळू	8
206)	मारवार बाओरी, मारवार वाघरी	9
207)	गोसाई, उदासी	12
208)	बालसंथनम	14
209)	मथुरा बंजारा	16
210)	शिंगाडे बंजारा	16
211)	लंबाडे	16
212)	कानडे बंजारा	16
213)	सुनार बंजारा	16
214)	घालिया बंजारा	16
215)	शिंगाड्या बंजारा	16
216)	बाओरिया	18
217)	कोळी बारिया	20
218)	बथिनी	21
219)	बेगरी	23
220)	भाम्पटा, किंवा घंटीचोरे किंवा परदेशी	28
221)	पोंग	28
222)	दासर	28
223)	उचिला	28
224)	भांड्डुरा, बिल्लवार	30 अे
225)	खारवी, धीवर भोई	37
226)	भोयर	39
227)	बिंदली	41
228)	बुरबुक	42
229)	चादर	45
230)	चक्रवदय-दासर	46
231)	चांडाळ	48
232)	चेन्चू किंवा चेन्चवार	52
233)	चिमूर	54
234)	चिंताला	55

1	2	3
235)	डाकालेरु	61
236)	दर्जी	62
237)	नाथपंथी	66
238)	कुरबा, कुरुबार	69
239)	हरकांत्रा, मांगेली, मांगेले, पागे, संदुरी	70
240)	वॅटस, मडवाल, रजाक	71
241)	डोम्मारा	73
242)	गाडाबा किंवा गोडबा	76
243)	गंगाणी	82
244)	मारोडी	83
245)	गोल्लेर	88
246)	गोंदळा	89
247)	हाबुरा	95
248)	हरणी	97
249)	हिल-रेडिडस	100
250)	देवेरी	109
251)	विनकर, वन्या, बनकर	112
252)	काछिया	113
253)	कोराच, पाडलोर	116
254)	कलाल, कलार, लाड, लाडवक, गौड कलाल, शिव्हारे	117
255)	कांदेल	120
256)	कसेरा	123
257)	कसाई, कसाब	124 अ
258)	कटीपामुला	129
259)	किरार	130 अ
260)	ख्रिश्चन कोळी	132
261)	कोराचार किंवा कोरवे	133
262)	कोडूक सह कोरवा	135
263)	कोमाकपु	136
264)	कोडू	137
265)	लखारि	149
266)	लोहार-[illegible], [illegible], खतवाली, पांचाळ	151
267)	सुनारि	152
268)	मागा	154
269)	माहिल	156
270)	मेदासी	157
271)	[illegible]	159

1.	2.	3.
272)	मतियारा, मतिहारा	166
273)	मानकर खालु	167
274)	मोंडीवार, मोंडीवारा	172
275)	मुंडा	173
276)	हजाम, कालसेरु, नावलिगा, कान्शी, नाभिक, नाई	177
277)	पाचभोटला, पाचबोटला	187
278)	पदमपारि	189
279)	भिस्ती	191
280)	पामूला	193
281)	पंचमा	194
282)	पंडा	195
283)	फर	201
284)	पिंजारी	205
285)	पुरवाली	206
286)	राचभोया	210
[illegible]87)	राउतिया	218
2[illegible]8)	संगारी	223
289)	संताल	225
290)	साऊन्ता किंवा सोन्ता	226
291)	सावतेली	227
292)	सारे	230
293)	भावगर, शिव [illegible]ी, नामदेव	232
294)	शिंगडाव किंवा शिंगा[illegible]या	233
295)	सिंधूर	235
296)	सोरें	238
297)	सुन्ना	239
298)	सुन्नाई	240
299)	भडाई	241
300)	गंणिगा, गांची	249
301)	थोटेवाडू	254
302)	तिमाली	256
303)	वालवाई	260
304)	वडडेर (कालावडेर किंवा पाथरोड)	265
305)	वनाडी	270
306)	येनाडिवाडस्	271
307)	येरगोलावाड किंवा थेल्ला पामालवाडस	272

शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्र.सीबीसी-1093/7492/प्र.क्र.28/मावक-5, दिनांक 9 ऑगस्ट 1995 चे सहपत्र.

परिशिष्ट "ब"

राज्य शासनाच्या विमुक्त जाती व भटक्या जमाती आणि इतर मागासवर्गीयांच्या यादीमध्ये समाविष्ट असलेल्या परंतु मंडल आयोगाच्या यादीमध्ये समाविष्ट नसलेल्या खालील जातींना पूर्वीप्रमाणेच त्यां-त्या संवर्गाचे फायदे चालू ठेवणे.

1) पोवार किंवा पवार (अ.क्र.189)
(पोवार किंवा पवार आडनावाचे असलेले इ.मा.व. च्या यादीत समाविष्ट नाहीत.)

2) लाडसी (अ.क्र.199)

3) ठाकर (अ.क्र.200)

4) कंजारभाट (अ.क्र.5)

अ.क्र.	राज्य शासनाच्या यादीतील मुख्य जात	तत्सम जाती राज्य शासनाच्या यादीमध्ये समाविष्ट परंतु मंडल आयोगाच्या यादीमध्ये नाही	मुख्य जातीचा राज्य शासनाच्या यादीतील अनुक्रमांक	मुख्य जातीचा मंडल आयोगाच्या यादीमधील अनुक्रमांक
1.	2.	3.	4.	5.
1)	कुणबी	लेवा कुणबी, लेवा पाटील, लेवा पटीदार	83	143
2)	कासार	कसार, कासारी	87	123
3)	परकी	[illegible]	123	200
4)	माळी	फुले, हळदे, काचा, कडू, बावने, अघप्रभु, अघशेटी, मिरे, उंडे, लिंगायत माळी	182	160
5)	कायार, कायारवाणी, कंठहार वाणी (लिंगायत वाणी किंवा लाडवाणी सोडून)	वैश्यवाणी, कुलवंत वाणी	190	127
6)	तांबट	त्वेष्टा कासार	160	246
7)	बंजारा	मथुरा लमाण	7(फ)	16
8)	भोई	बोई	25	37
9)	धनगर	डांगे, भटरी, हंडे, तेलगर, शेगर, खुटेकर, तेलंगी, तेल्लारी, कोकणी-धनगर, कानडे, व-हाडे-धनगर, झाडे, झेंडे, माहुरे, लाडसे, धनवर	29	69

शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग, क्र.सी.बी.सी. 1093/7492/प्र.क्र.28/मावक-5, दिनांक 9 ऑगस्ट, 1995 चे सहपत्र.

परिशिष्ट "क"

अ.क्र. 1.	यादीतील क्रमांक 2.	जातीचे नांव 3.	तत्सम जात म्हणून समावेश 4.
1.	57-इमाव	जुलाहा	अन्सारी
2.	191-इमाव	मोमीन	अन्सारी
3.	90-इमाव	लड्डाफ (नद्दाफ)	मन्सुरी
4.	177-इमाव	पिंजारा, पिंजारी	मन्सुरी
5.	182-इमाव	माळी	बागवान
6.	108-इमाव	नावी, न्हावी	सलमानी/हजाम
7.	12-वि.जा.	वडार	संगतराश/दगडफोडू
8.	153-इमाव	शिंपी	इद्रिसी/दर्जी
9.	11-इमाव	भिस्ती किंवा पखाली	सक्का
10.	120-इमाव	पखाली	सक्का
11.	30-इमाव	ढोली	हश्मी/डफली
12.	195-इमाव	ताम्बोळी	पान फरोश
13.	187-इमाव	भंडारी	बावर्ची/भटीयारा
14.	92-इमाव	लोहार	हडाड/मिस्त्री
15.	21-भ.ज.	सिक्कलगार	सेक्कलगर
16.		कसाई कसाब	कुरेशी.

1892102195

एच-942(2000-9-95)4अ.

GR-200401081537845001-1501